

[Bouet.]

kun er daarlige Virksomheder, som har Vanskelighed ved at klare sig, som vil søge at arbejde sig frem ved at opnaa de Fordele, som Lovforslaget muliggør. Det vil kun sige, at man skaber en usund Konkurrence til de Virksomheder, som har Mulighed for at arbejde paa en saadan Maade, at de kan have et Udbytte deraf.

Jeg maa derfor udtale, som jeg har gjort tidligere, at vi fra vor Side gerne ser, at Udbyttetanken realiseres, men at den realiseres ad privat Vej. Disse Tanker maa gro indenfor de to Parter, som Sagen angaar. Vi kan altsaa ikke medvirke til et Forslag af denne Karakter, og rent personlig vil jeg føje til, hvad jeg allerede har sagt før, at jeg tror, at et saadant Lovforslags Vedtagelse tværtimod at fremme Sagen vil skade den.

Ordføreren for Forslagsstillerne (P. Munch): Den ærede sidste Taler var trods Anvendelsen af Ordene Velvillie og Sympati betydelig mere stridbar, end han har været ved tidligere Lejligheder, hvor vi har diskuteret dette Spørgsmaal. Jeg forstaar, at Bevæggrunden hertil nærmest var den, at den ærede Taler ligesom den ærede foregaaende Taler har faaet fat paa Begrebet Socialisering. Jeg maa tilstaa, at dette Ord, som man tilvebragte ved Krigens Slutning, forekommer mig at være et af de dunkle Ord, som man benytter i meget forskellig Betydning i de forskellige Lejre, som anvender dem. Jeg tror ikke, det fremmer synderligt hverken den ene eller den anden Art af Forhandling, at man arbejder med dette Begreb, som forstaas helt forskelligt, og hvorved ingen forstaar noget blot nogenlunde klart.

Med Hensyn til selve det foreliggende Lovforslag maa jeg sige, at der er ingen af os, der tænker sig, at det skal løse alle de store Arbejdsproblemer; men vi har tænkt os, at man paa Grundlag af dette kunde tilvejebringe en Gruppe af Virksomheder i Danmark, der bidrog til at mildne Modsetningen mellem de to Parter, som ellers staar saa skarpt overfor hinanden. Det er klart, at en mere almen Betydning kan en Lovgivning og en Ordning af denne Karakter ikke faa, før de to Parter virkelig bliver interesserede i at bruge den. Men det er ganske vist ogsaa min Opfattelse, at den uheldige Udvikling, der foregaar under de to Parters nu bestandig løbende Strid, efterhaanden i begge de kæmpende Lejre maa aabne Øjnene for, at fortsætter man i dette Spor, ødelægges man hinanden uden at gavne noget, og at

man derfor maa søge nye Veje til at faa et Samarbejde i Stand mellem de to stridende Parter.

Jeg haaber, at der fra socialdemokratiske Side i Aar i Udvalget maa fremkomme de Forslag, som tidligere har været bebudet, saaledes at man kan komme til en Forhandling om disse Forslags Rækkevidde og Indhold, og at der paa Grundlag deraf i Udvalget maa kunne tages Beslutning, saaledes at der i Sagen, næste Gang den foreligger her i Tinget, kan foreligge ganske bestemte Forslag at tage Stilling til.

Indenrigsministeren (Kragh): Jeg vil gerne knytte en enkelt Bemærkning til de Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Bouet fremsatte. Det ærede Medlem udtalte nemlig, at man maatte vogte sig for at lovgive paa dette Omraade, som her beskæftiger os. Hertil skal jeg sige, at jeg vilde være ganske enig med det ærede Medlem, hvis Hensigten med en saadan Lovgivning var at udforme en lovmæssig fastsat Normalordning, jeg kan sige en Slags social Prokrustesseng, hvori Opgavens Løsning skulde indpasses. Hvis det var Hensigten, vilde jeg give det ærede Medlem Ret, men dette er jo ingenlunde Tilfældet. Hvis man ved Lovforanstaltninger kunde have Held til indenfor visse Produktionsomraader eller indenfor et betydeligt Tal af Virksomheder at fremme Villien til at forsøge en Realisation af disse Tanker, saaledes at der i hver Virksomhed blev Plads for at skabe den Ordning, som bedst vilde passe for den eller bedst vilde passe paa det paagældende Produktionsomraade, saa tror jeg, at en saadan Lovgivning vilde være af Værdi; og det er i Haab om, at en saadan skulde kunne tilvejebringes, at jeg har tilladt mig at anbefale, at man i Udvalget fortsætter med de ved sidste Rigsdagssamlings Afslutning afbrudte Overvejelser om denne Sag.

Jeg har naturligvis paa ingen Maade ment, at hermed skulde det til det indbyrdes Forhold mellem Kapital og Arbejde knyttede økonomiske Problem være løst, være bragt ud af Verden, men en Bemærkning af det ærede Medlem Hr. Harald Jensen kunde tyde paa, at han havde den Opfattelse, at jeg saa saaledes paa Sagen. Det gør jeg ingenlunde. Men selv om man ad denne Vej kun kan naa at give et Bidrag dertil, et Bidrag, som maaske dog paa visse Produktionsomraader, indenfor visse og forhaabentlig ogsaa store Virksomheder kunde være af Værdi, vil det dog ingenlunde være at foragte. Men